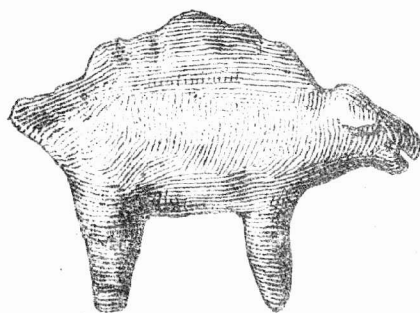

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
pobočka v Brně

*přehled
výzkumů
1959*

BRNO 1960

PD 1520/1959 (1960.)

23243/60

P ř e h l e d   v ý z k u m ů   1959

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor: dr. Josef Poulík.

Výkonný redaktor: dr. Jiří Říhovský.

Redaktor: dr. Anna Medunová.

Překlady: prom. hist. R. Tichý a E. Tichá.

Kresby: Jaroslav Jaša.

Na titulní stránce: Hliněná figurka z pohanského obětiště
v Mikulčicích.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

Výzkum slovanského pohřebiště v Josefově, okr. Hodonín.

Eva Šráčková

V letošním roce pokračoval archeologický ústav ČSAV po-
bočka v Brně, ve spolupráci s okresním muzeem v Hodoníně v sys-
tematickém plošném odkryvu staroslovanského pohřebiště v Jose-
fově /okr. Hodonín/ z 2. pol. IX. stol. V době od 20. VII. do
31. X. 1960 bylo odkryto celkem 608 m² do hloubky průměrně 1 m.
Na této ploše bylo zjištěno 56 hrobů. Po odstranění humusové
vrstvy /40 - 60 cm mocné/ se objevily ve žlutce promísené žlu-
tým pískem zásypy hrobových jam zpravidla obdélníkového půdo-
rysu. Dochované kostry byly orientovány západ-východ, mimo jed-
nu dětskou kostru, která ležela východ-západ. Většina koster
byla uložena obvyklým způsobem v natažené poloze mznak s paže-
mi podél trupu, ve čtyřech případech ležela kostra na boku v
mírně nakrčené poloze. Kosterní pozůstatky se zachovaly poměrně
špatně, čtyři hroby byly bez kostry. Z celkového počtu 56 pro-
zkoumaných hrobů byl ve 32 případech bohatý inventář, zvláště
keramika, železné nože, ze šperků náušnice, prsteny a korálky.

Nejzajímavější nálezy přinesly hroby č. 71 a č. 73, které
byly ve střední části pohřebiště na jeho nejvyšším místě. Hrob
č. 71 se rýsoval v úseku DX po odkrytí ornice ve žlutce jako
tmavší obdélník /205 x 100/. Na dně hrobové jámy v hloubce 130
cm ležely fragmenty dlouhých kostí rukou a nohou, patřící kostře
ženy. Dle polohy kostí a milodarů lze soudit, že kostra byla
orientovaná západ-východ. V partii lebky byl pár bronzových,
silně zlacených náušnic, jejichž dolní oblouk je zdoben oboustran-
ným hrozníčkem, a pár jednoduchých oválných náušnic z bronzového
drátu kruhového průřezu. V blízkosti náušnic leželo 6 korálků, a
to: jeden váleček dvakrát dělený z modravé sklovité hmoty, dva
drobné korálky koláčkovitého tvaru z modrého skla, dva soudkovité
korálky ze světle zeleného skla a malý modrý skleněný korálek
hranolového tvaru. Patina bronzového prstenu, tvořeného úzkým pás-
kem s volně přeloženými konci, konservovala třetí článek jednoho
prstu pravé ruky. Prsten je zdoben při okrajích a uprostřed pás-
kem vybíjených bodů. U pravé dlaně ležel železný nůž.

Hrob č. 73 byl východně od hrobu č. 71. V úseku CX se po od-
krytí ornice objevil zásyp hrobové jámy, který byl zčásti překryt
jižním profilem plochy CX. Rozměry hrobové jámy: 220 x 110. V
hloubce 135 cm na dně hrobové jámy ležela kostra ženy v natažené
poloze, mznak, s pažemi podél trupu. Orientace západ-východ. V
koutě hrobu po pravé straně lebky byly v zásypu drobné fragmenty
železných obrouček věderka. Z věderka se zachovaly i malé úlomky
dřeva. Kostra měla mezi žebry bronzový lunicovitý závěsek, který
je na lícni straně zdoben granulací, tvořící geometrický vzor. Pod
spodní čelistí byl korálek koláčkovitého tvaru ze zeleného skla a
váleček ze sklovité modravé hmoty jednou dělený. U levé dlaně byl
položen železný nůž a v partii pasu železná přezka.

Výzkum v Josefově přinesl i v letošním roce další doklady o
rozsáhlosti slovanského pohřebiště z období velkomoravské říše,

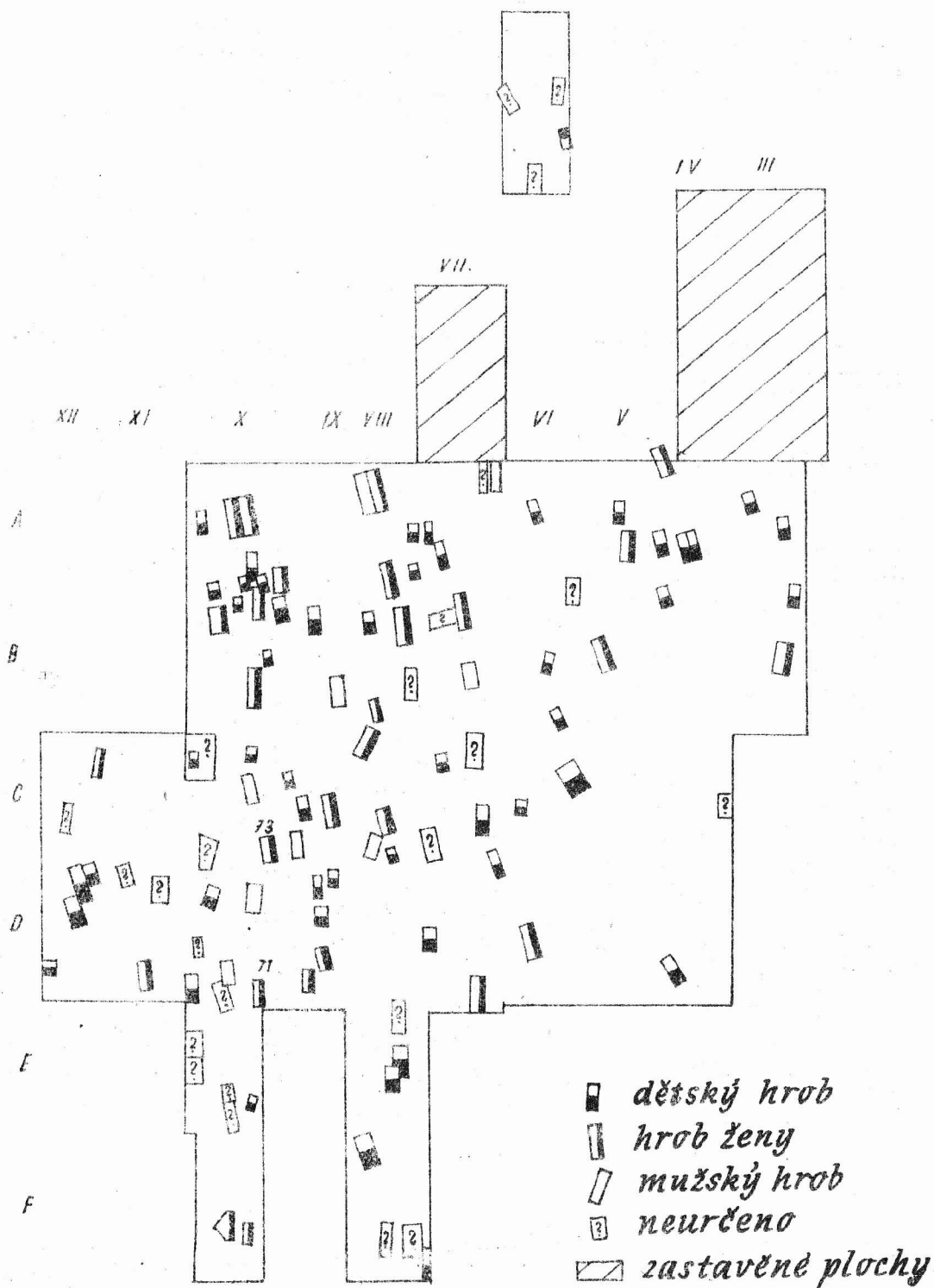
které patřilo k nedaleké zemědělské osadě. Výzkum dává možnost poznat život a kulturu venkovského obyvatelstva, žijícího nedaleko velkomoravského města u Mikulčic.

- - - - -

Grabung des slawischen Gräberfeldes in Josefov, Bez. Hodonín. Im der Zeit vom 20.VII. bis 31.X.1959 wurde die systematische Flächenabdeckung des altslawischen Gräberfeldes fortgesetzt, die das Archäologische Institut in Brno, in Zusammenarbeit mit dem Bezirksmuseum in Hodonín durchführte. Auf der abgedeckten Fläche von 608 m², deren Durchschnittstiefe im betrug, konnten 56 Gräber festgestellt werden. Diese waren, ausser einem Kinderskelett, durchwegs von Westen nach Osten orientiert. Die Knochenüberreste waren ziemlich schlecht erhalten. Die Gesamtzahl der 56 durchforschten Gräber wiesen in 32 Fällen ein reiches Grabinventar auf, und dies besonders Keramik, eiserne Messer, Ohrgehänge, Ringe und Korallen.

Die interessantesten Funde waren im mittleren Teile des Gräberfeldes in den Gräbern Nr. 71 und Nr. 73. Im Grabe Nr. 71 (Frauenbestattung) fand man in der Schädelpartie zwei Paar bronzene vergoldete Ohrgehänge und Korallen, bei der rechten Hand ein eisernes Messer und einen bronzernen Ring. Ebenfalls reiche Funde waren in dem Grabe Nr. 73. Dieses Frauengrab beinhaltete als Grabbeigaben einen Holzeimer mit eisernen Reifen und ein eisernes Messer. Zwischen den Rippen des Skelettes befand sich ein halbmondförmiger bronzerner Anhänger, mit Granulation verziert und unter dem Unterkiefer Korallen.

Die Grabung in Josefov erbrachte weitere Beweise von der Ausdehnung dieses slawischen Gräberfeldes aus der Grossmährischen Zeit und gibt uns die Möglichkeit, das Leben und die Kultur der ländlichen Bevölkerung zu erkennen, die unweit der grossmährischen Stadt bei Mikulčice lebte.

Josefov - Slovanské pohřebiště